

øgelse af den Sum, som gives fra Sorø Academie til Underviisningsministeriet for at udddeles til de Skoler, som dannes paa Landet under det høitryvende Navn „høiere Bøndeskoler“, og han har, saavidt jeg har forstaaet, begrundet sin Samstemning paa den Trang, der var tilfede ved en Skole, for hvilken Kongeriget havde en særdeles Interesse; jeg troer, det var omtrent saaledes, han udtrykte sig. Men vi vide Alle, at denne Skole for Dieblsket har mindre Trang end andre Skoler af den Art; thi det er blevet offentlig bekendt, at dens Trang er bleven afhjulpen ved et meget betydeligt Bidrag (Nei!). Dens Trang er bleven afhjulpen ved et meget betydeligt Bidrag; jeg troer ikke, at Noget kan fornægte, at det er saaledes, og jeg holder mig overbevist om, at Trangen maa være afhjulpen, siden jeg har hørt den Mand, der paa Skolens Vegne har erholdt Bidraget, erklære, at han ikke trænger til Mere. Jeg troer neppe, at Forslagsstilleren, som har stillet det heromhandlede Forslag, har havt den Mening, at disse Penge, som her begjæres, hovedsageligen skulde anvendes til denne Skole. (Morgaard: Nei!). Det kan ikke have været hans Mening; han kan ikke, efter nylig at have seet denne Skole faae et Tilskud, begjære et Tilskud, for at den nok engang kan faae det samme, og jeg er meget overbevist om, at, isald dette skulde være den eneste Grund, hvorfor vi bevilge den foreslaaede Forøgelse til Underviisningsministeren, og isald Ministeren ved sine Øttringer her vilde udtale, at han hovedsagelig vil benytte disse Midler paa denne eensidige Maade, saa bør vi stemme mod Forslaget; vi bør da hellere lade være at yde det, og Forslagsstilleren bør hellere lade være at tage imod det; thi vi komme derved ind paa en vrang Vej. Vilde Underviisningsministeren derimod erklære, at han vilde tage alle de her nævnte Instituter i lige Betragtning og ansee dem lige nyttige for Kongeriget, hvad enten de ligge paa den ene Side eller paa den anden Side af Kongeaalen, saa kunne vi komme til at tage en anden Beslutning; men en saadan eensidig Grund som den af Ministeren anførte til at give den forøgede Understøttelse vil jeg, for min Part, betragte som en ligesaa

stærk Bevæggrund til ikke at give den. (Morgaard: Maa jeg bede om Ordet!)

Der er angaaende Sorø Skole nævnt, at et Mindretal i Udvalget har været mod en Beslutning uden dog dertil at stille et Øndringsforslag, fordi man dog ikke vilde gjøre det til Gjenstand for en Votering. Jeg vil nævne mig som en af dem, der hørte til Mindretallet, og jeg vil udtale hvorfor, for muligt endnu at bevæge Ministeriet til at blive staaende, førend det betræder en saa vrang Vej, som det efter min Overbeviisning er isærd med at betræde, og som det staaer i Administrationens Magt, uagtet det Foreslaaede vedtages, at lade være at betræde. Spørgsmaalet er nemlig, om der i Sorø Academies Bygning, hvor der for Dieblsket boer en ugift Adjunkt, som har Tilshyn med Eleverne, skal indrettes en Bolig for en gift Adjunkt. Der er, — og det er en lang Erfaring, som har lært mig det, — intet farligere end at indqvartere gifte Familier i offentlige Bygninger; ethvert Barn, der bliver født, kræver et nyt Børelse og tilsidst lægger man dem, for hvem Bygningen egentlig er bestemt, paa Loftet og tager hele Bygningen til de gifte Familier. Man bliver tillige derved meget mindre raadig over, hvorledes de Personer skulde være beskafne, som man vil bruge; thi der hører en mere kraftig Beslutning til at drive en Familie ud af en Stilling, som den engang har, end at sætte en løs og ledig Person ud deraf. Der er desuden i Familieforholdet, naar det kommer i Berøring med unge Mennesker, som opdrages indenfor en saadan Skoles Grændser, saa mange vanskelige Forhold, at man skulde søge at undgaa dem, hvor man kan. Naar man siger: Jo, men derved vindes et Familieliv for samtlige Elever, saa vil jeg sige: der vindes intet Familieliv for dem, thi de kunde ikke optages i en saa lille Families Kred; de vinde tværtimod det, at den, som skulde sørge for Eleverne, afdrages ved sit Familieliv fra at have særlig Omsorg for dem. Kan man ikke finde Mand, som kunne forene det at være Adjunkt ved Skolen med at have Tilshynet med de unge Mennesker, saa maa man tage Mand, som have dette særlige Kald; de findes, og til dem maa man overdrage saadant Tilshyn. Men